

СРАВНЕНИЕ НА БЛАГОСЪСТОЯНИЕТО МЕЖДУ РАЗЛИЧНИ ВИДОВЕ

Десислава Абаджиева

Институт по биология и имунология на размножаването,

Българска академия на науките, София, 1113, България

Резюме: Хуманното отношение към животните привлича все повече внимание през последните години, произтичащо от осъзнатата връзка между благосъстоянието на животните и човешкото здраве, също и от въздействието на селското стопанство върху околната среда. Един от най-големите проблеми в науката за хуманно отношение към животните и нейните приложения е способността да се правят сравнения на благосъстоянието между различни индивиди, особено за видове с различен произход видове, тъй като няма установен идеален метод за сравняване на благосъстоянието.

Ключови думи: хуманно отношение, животни, вид

WELFARE COMPARISONS ACROSS SPECIES

Desislava Abadjieva

Institute of Biology and Immunology of Reproduction,
Bulgarian Academy of Sciences, Sofia, 1113, Bulgaria

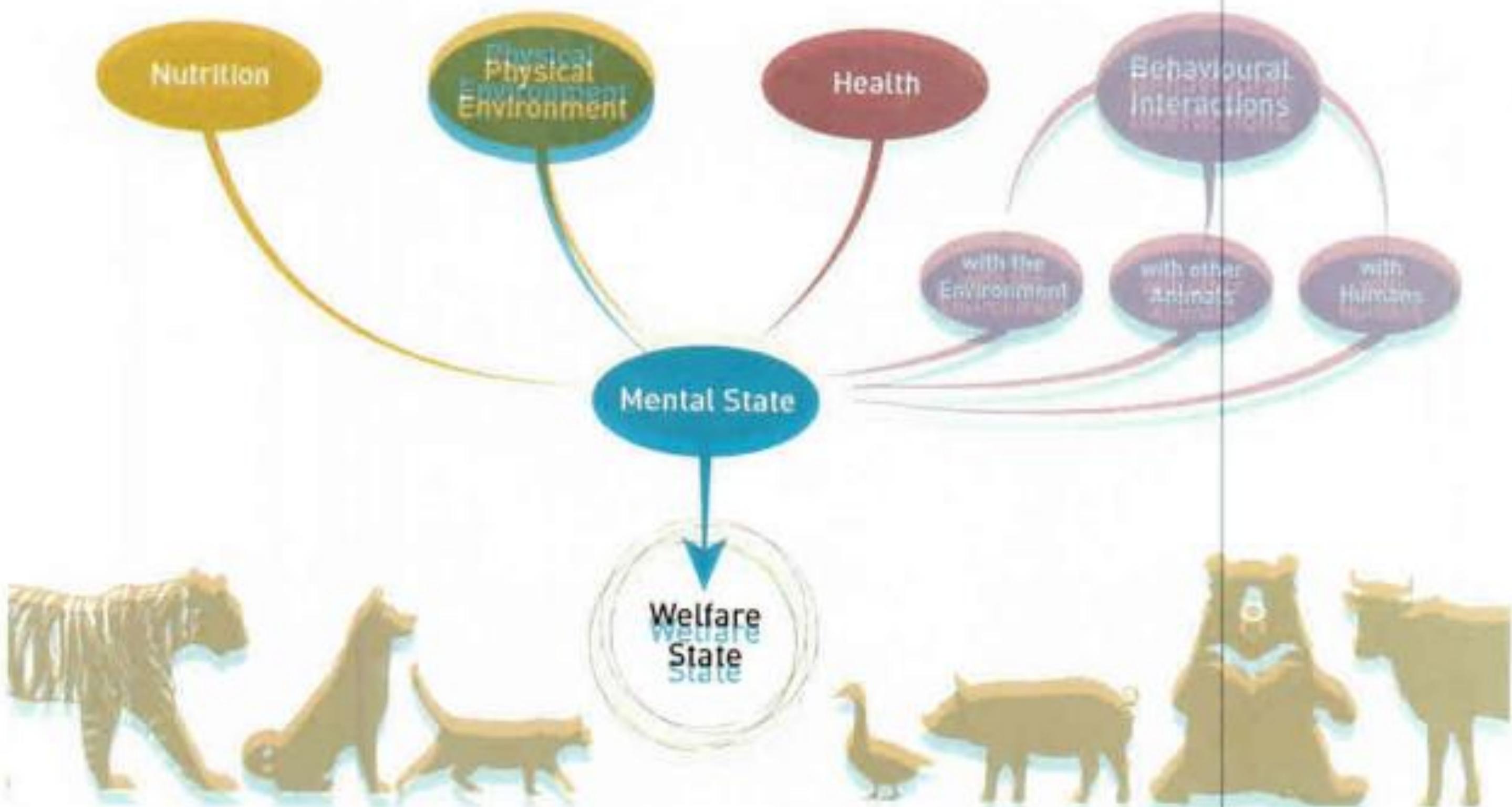
e-mail: dessi_1@abv.bg

Resume: Animal welfare has attracted increasing attention in recent years, stemming from the recognized link between animal welfare and human health, as well as the impact of agriculture on the environment. One of the biggest problems in animal welfare science and its applications is the ability to make welfare comparisons between different individuals, especially for species of different species origin, as there is no established ideal method for comparing welfare.

Key words: welfare, animals, species

Съществува разработен научно обоснован модел, обхващащ ключови аспекти на хуманното отношение към животните, а именно т. нар. „модел на петте свободи“. Той се отнася до идеята, че животните изпитват набор от емоции - от болка и страдание до удоволствие и радост. Европейският съюз (ЕС) законно признава животните за съзнателни същества, след влизането в сила на Договора от Лисабон през 2007 г. (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A12007L%2FTXT>).

Един от най-големите пропуски в приложението на хуманното отношение към животните е сравненията в рамките на вида. Въпреки че науката за благосъстоянието предоставя методи за измерване на благосъстоянието на индивида, няма установен подход за сравняване между отделните индивиди. В този доклад описваме някои от възможните методи за сравнения, основани на използването на предположението за сходства и алтернативни подходи, приложими за директни сравнения между видовете. В крайна сметка всичките налични възможности за сравняване на благосъстоянието са несъвършени и трябва да се взимат решения, специфични за даден контекст.

Един от най-големите проблеми в науката за хуманно отношение към животните и нейните приложения е способността да се правят сравнения на благосъстоянието между различни индивиди, особено разнородни по произход видове.

Настоящият доклад следва да се разглежда като опит за очертаване на възможните методи за извършване на сравнения на благосъстоянието и идентифициране кога и как тяхното използване може да бъде оправдано, или изпълнявани по-систематично.

Биологичното функциониране изиска хуманното отношение към животните да се състои в добро физическо функциониране. Трите основни алтернативни концепции за благосъстоянието са логично функциониране, естествения живот и удовлетворяване на предпочтанията. Това може да се окаже изключително трудно да се приложи на практика за целите на сравненията. Ако наборът от физически параметри е измерим, то за благосъстоянието между видовите, концепция липсва. Нито един от наличните методи за сравняване не е идеален. Те разчитат на основни предположения, които е вероятно да се прилагат в ограничен кръг от случаи, следователно който и метод да се избере, ще бъде силно контекстно-специфичен.